

SKAL DU AFHOLDE ET EVENT?

– HUSK AT TÆNKE PÅ AFFALDET

På Musicon lægger vi vægt på at sortere affald i hverdagen – derfor er det også vigtigt under et event. I Bydelsforeningen Musicon udvikler og afprøver vi systemer til event-affald og indhenter erfaringer.

! ALLE, der laver events på Musicon, skal bestille affaldsbeholdere og bortkørsel hos RTR

Telefon: 46 75 75 30 • e-mail: info@rtrgruppen.dk

Brug guiden her til at forberede dialogen med RTR (Renovationstransport Roskilde).

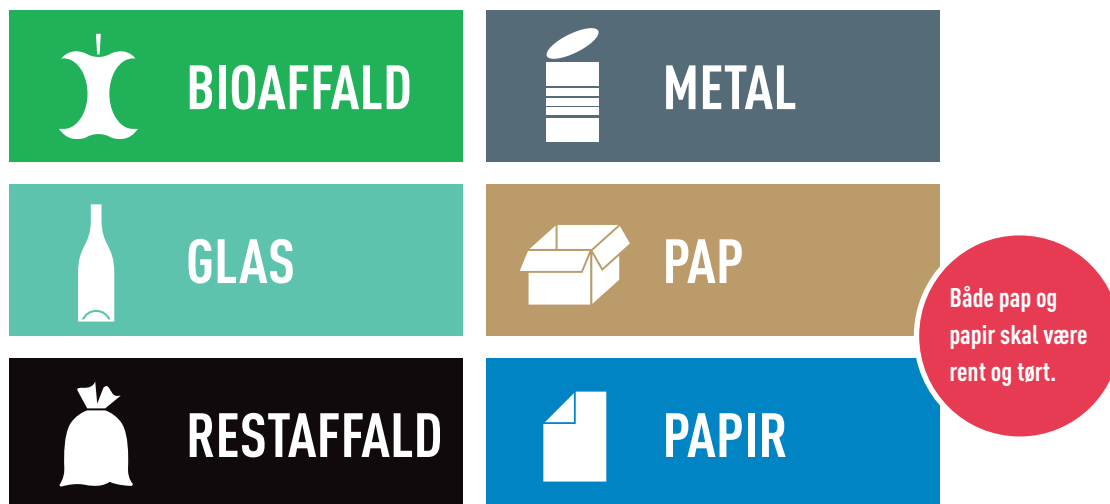
De kan også vejlede jer i valg af beholdere.

Valg af fraktioner/affaldstyper

Hvilke fraktioner I skal sortere afhænger af hvilke reelle mængder, I forventer. **Minimum ca. 120 liter.**

Det kan være relevant at sortere mad, pap, papir, glas, metal, plast og rest.

Der er dog foreløbigt begrænsede muligheder for at afsætte plast. Vælg derfor kun at sortere plast, hvis I har større mængder ensartet plast.

Frontstage: Hvilke typer affald får publikum brug for at komme af med?

Backstage: Hvilke typer affald får I selv og jeres medarrangører brug for at komme af med?

Det er nemmere at gennemføre en affaldssortering backstage, fordi **alle** medarrangører kan få **samme** information om affaldssortering. Lav evt. en sorteringsvejledning, som I udleverer til medarrangørerne (se bilag **Manual til affaldssortering** fra RABALDER-bydelsfesten).

Indretning af affaldssortering

Frontstage: Hvordan skal affaldssorteringen indrettes?

- Hvordan færdes publikum? Så hvor skal de af med affald?
- Det er vigtigt, at affaldssorteringen er tydelig og nem at forstå med tekst, standardfarver og -ikoner.
- Publikum kan bevæge sig lidt for at komme til affaldssorteringen, men de må ikke støde på andre muligheder for at komme af med affaldet. Undgå derfor ekstra affaldsbeholdere til restaffald hist og pist.
- Hjælp publikum på vej til affaldssorteringen med små plakater om affaldssortering og hvor nærmeste affaldssortering er. Se eksempel fra RABALDER-bydelsfesten herunder.

DIT AFFALD SKAL SORTERES

- så tag det til en af denne weekends
9 sorteringsstationer

SORTERINGSSTATIONERNE INDSAMLER:

Bioaffald
= madrester og kompostérbar service

Plastkrus af mærket PP

Dåser og flasker

Restaffald

Backstage: Hvordan skal affaldet opbevares?

- Husk at planlægge hvor affald og beholdere kan opbevares om natten, hvis eventen er flere dage.
- Beholderne skal kunne aflåses fx med strips, så forbipasserende ikke kan efterlade forkert affald.
- Skal nye beholdere komme næste dag eller skal beholderne genbruges (udskift sæk/pose)?
- Vær opmærksom på, at bioaffald kan være tungt og svært at løfte op af beholderne.

BYDELSFORENINGEN UDLÅNER INDKAST TIL 240 LITER BEHOLDERE

Vi har god erfaring med at indsamle publikumsaffald i 240 l affaldsbeholdere. Vi sætter en pose i beholderen og monterer et indkast på toppen. I kan låne indkastene af bydelsforeningen – 24 stk fordelt på 4 af hhv. bioaffald, pant, plast og rest. Hvis I ønsker at indsamle andre affaldstyper, kan I klæbe en anden tekst henover. Teksten skal kunne fjernes igen uden at beskadige indkastet.

BIOAFFALD inkl. komposterbare service

– IKKE komposterbar plast, det skaber forvirring.

GENNEMSIGTIGE PLASTKRUS UDEN PRINT

– kun hvis brugt til drikke og ikke mad.

Behandlingsanlægget kan ikke klare madrester.

FLASKER OG DÅSER – flasker og dåser uden

pant må efterfølgende frasorteres til hhv. metal, glas og evt. rest.

I kan låne 6
indkast af hver
affaldsfraktion

AFFALDSSORTERING VIRKER, HVIS GENANVENDELSESPROCENTEN ER HØJ

Den kan I sikre på flere måder.

- **Før eventen:** Sørg for at boder med salg af mad og drikke indkøber de samme typer service. Krus af samme plasttype, den øvrige service og servietter komposterbart, samt flasker og dåser med pant. Læg retningslinjer (og send dem rundt i god tid før eventen) for indkøb med vejledning til, hvor de ansvarlige kan købe den rigtige service. (se bilag 1 [Retningslinjer for indkøb](#) fra RABALDER-bydelsfesten)
- **Under eventen:** Medarbejdere går rundt til skraldespandene og eftersorterer med jævne mellemrum, så de værste fejlsorteringer rettes. Fejl forvirrer de næste brugere og får fejlsorteringen til at vokse. Husk derfor at udlevere affaldstænger og handsker til sorteringstjansen. Lav evt. en sorteringsvejledning (se bilag 2 [Manual til affaldssortering](#) fra RABALDER-bydelsfesten)
- **Efter eventen:** Medarbejdere eftersorterer fraktionen med flasker og dåser (I kan fx få en forening til at gøre det mod, at de må beholde panten). Der kan også være brug for en grovsortering af øvrige fraktioner for at fjerne de værste fejlsorteringer. De behandlingsanlæg, der modtager affaldet fra RTR, tolererer en fejlsortering på 5-10%. Ved større fejlsortering, pålægges et gebyr ved faktureringen.

Må vi ringe jer op?

Vi håber, I vil besvare vores spørgsmål om affald efter eventen, og fortælle om jeres erfaringer.

Retningslinjer for indkøb, Rabalder-bydelsfesten

Bæredygtig bydel – bæredygtige event – bæredygtige indkøb

Bydelsforeningen Musicon – i form af arbejdsgruppen for genbrug og genanvendelse - arbejder på at udvikle et affaldssorteringssystem, der fremover kan benyttes ved Rabalder og SMACK samt andre større begivenheder på Musicon.

Systemet består af flere dele; tydelig indretning af affaldssortering, løbende eftersortering og vejledning af publikum ved frivillige samt retningslinjer for indkøb af service og emballage.

Valg af service og emballage

Genbrug, genanvendelse eller biogasning

Hvis ikke materialer begrænses til færre typer, er det meget vanskeligt at lykkes med en god sortering. Derfor går de fælles retningslinjer for alle medarrangører på:

- enten at benytte service, som enten kan vaskes og genbruges og indsamles af madboderne selv, så det ikke bliver til affald
- eller at benytte komposterbar service dog med mulighed for drikkekrus af PP plast (uden print på)

Grunden til disse valg er, at:

1. genbrug af service giver størst mulig miljøgevinst. Denne løsning kræver dog opbygning af vaskefaciliteter.
2. drikkekrus af PP plast (uden print på) kan sendes til genanvendelse. Modtagerstedet vil ikke modtage plast med madrester på, så der kan ikke benyttes plast til øvrigt service.
3. komposterbar service kan afleveres og komposteres sammen med madrester.

Vi har lavet en produktliste og leverandørliste, som I kan gå ud fra.

Produktliste

Krus til øl

Krus til sodavand/juice

Vinglas

Kaffekrus

Isbægre

Lille tallerken

Servietter

Tallerken flad

Bilag 1

Tallerken dyb

Suppetallerken

Burgerlomme

Pølsepapir

Pomfritbakke

Ketchup-/remoladebeholder

Bestik

Leverandører

Roskilde Festival Rental (del af Roskilde Festivalen) køber ind hos ABENA.dk

<http://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2019/04/t-Engangsservice.pdf>

Kontakt Claus Egebjerg fra Roskilde Rental på email: Claus.Egebjerg@roskilde-festival.dk

Herunder kommer en produktliste fra deres hjemmeside

Teskeer i bio:

<https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/08/132456-Teske-PLA-komposterbar-128-cm.pdf>

Knive

<https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/08/13245402-Kniv-PLA-komposterbar-165-cm.pdf>

Gafler

<https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/08/13245302-Gaffel-PLA-komposterbar-168-cm.pdf>

Store skeer

<https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/08/132455-Ske-PLA-komposterbar-168-cm.pdf>

Flad tallerken

https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/07/74816-2_databladTallerken-26-cm.pdf

Ruminddelt tallerken

https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/07/108244_databladTallerken-rum-26-cm.pdf

Dyb tallerken

<https://roskilde-rental.dk/wp-content/uploads/2016/08/N394-Datablad-Tallerken-dyb.pdf>

Bilag 1

INCO

Inco sælger PP-plastkrus og de har komposterbare produkter fra Multiline.

www.inco.dk

<https://inco.dk/webshop/sortiment/?groups=&search=engangsservice>

<https://inco.dk/webshop/sortiment/?groups=&search=300636>

B Company

B Company har flere slags I PP plast, bl.a. 50 cl til rimelige priser

https://bcompany.dk/catalog/product/view/id/586418/s/catersource-plastglas-pp-klar-50-cl-o95x140-mm-50-stk/?_store=erhverv

Ctiparty

https://www.ctiparty.dk/plastglas-top10/50-stk-oelglas-328p?gclid=Cj0KCQjwupD4BRD4ARIsABJMmZ9q8Ss2WHy_2ywmVvgJ3oe4sh_N22wJwVXkR9jGPpy8TzDnV6i6juAaAk9cEALw_wcB

ABENA

Plastkrus i PP plast; flere slags

<https://online.abena.dk/Product/Details/132175?c=1>

<https://online.abena.dk/Product/Details/132176?c=1>

Multiline

Link til deres online katalog, hvor I kan se billeder af alle produkterne, overvejende komposterbare

<https://publikationer.multiline.dk/katalog/652-eco-katalog/#/>

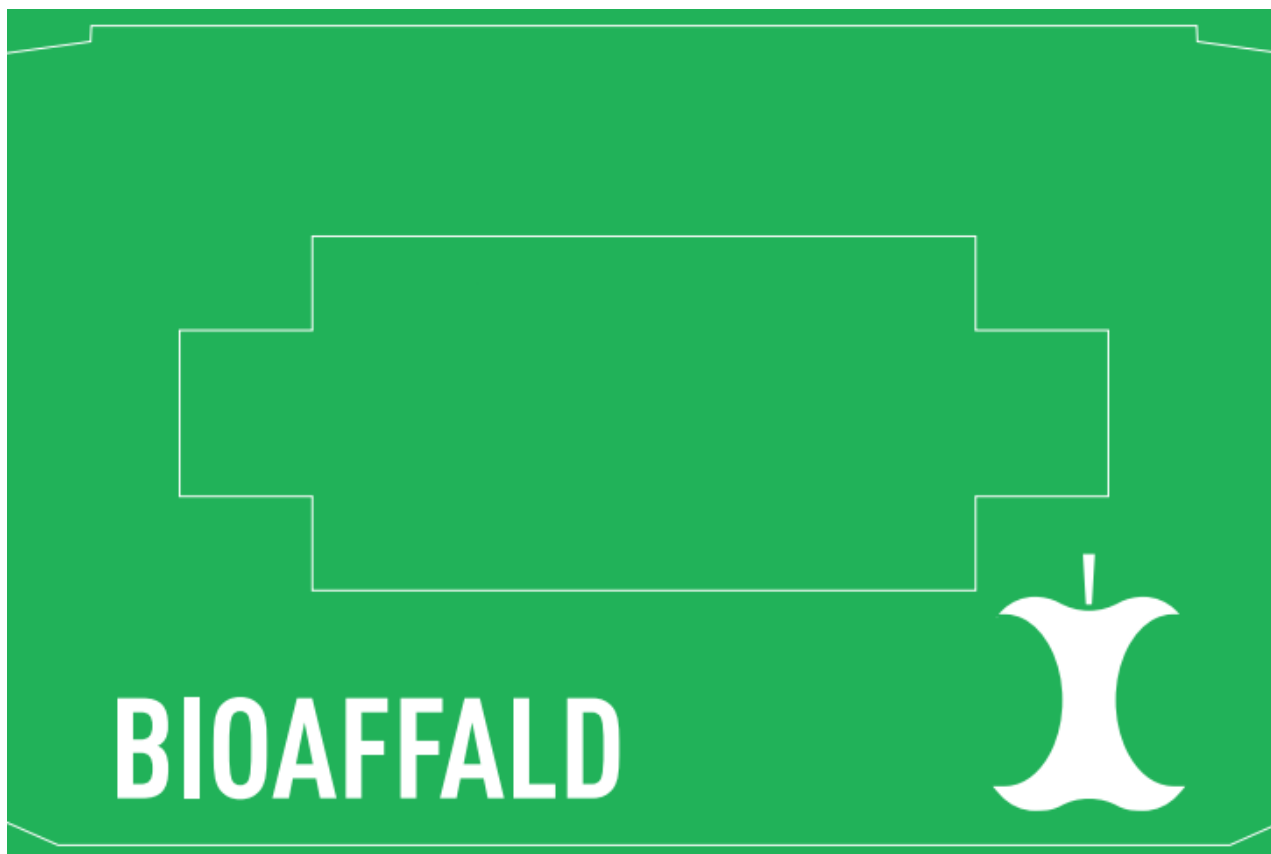
Kulturdagene 2020

	Det er lavet indkast til alle fire beholdere med en kort tekst	Praktiske oplysninger: På sorteringsstationen er der beholdere til: • Bioaffald • Plastkrus • Pant, flasker og dåser • Restaffald De fire beholdere skal måske tømmes i løbet af dagen. Der er gennemsigtige poser i alle beholderne. Når rest-, pant- eller plastaffaldsbeholderen er fyldt, skiftes der til en ny pose. Posen med bioaffald må IKKE tages op af sin beholder. Når bioaffaldsbeholderen er fyldt, skal der derfor i stedet hentes en ny beholder og sættes indkast på.
--	---	---

Lille tekst om genbrug til inspiration, når I taler med gæsterne:

Når vi kigger på plast, pap, papir, tøj og mobiler, ser vi værdi og ressourcer – akkurat som vi altid har set på olie og ædle metaller, som værdifulde ressourcer.

Materialerne består af råstoffer, og der bruges mange ressourcer til at lave materialer. Når man fx laver en cykel, bruger man blandt andet gummi, aluminium og plastik, som hver især er dannet af forskellige råstoffer. Når vi genanvender, bevarer vi Jordens ressourcer i et lukket kredsløb, hvor ressourcer ikke går tabt. Samtidig sparer vi energi og mindsker udledning af CO₂, fordi det ofte koster mindre energi at genanvende ting end at starte forfra hver gang (kilde: Affald.dk).

Hvad hører til bioaffald til Rabalder?

Denne beholder må fyldes med:

- alle typer madrester som brødrester, kødrester, ældreskrog og lignende
- Bioservice/ kompostérbar service dvs. palmebladtallerkner, komposterbare beholdere, tallerkner kaffekopper, træbestik og lignende

Komposterbar service er ofte råhvid, og der er ingen farver på. Det står på servicen, hvis den er komposterbar, og hvis ikke, så skal det i restaffald.

Hvis du er i tvivl om servicen er biobaseret, så smid den i stedet i restaffaldet.

Hvor kommer bioaffaldet hen?

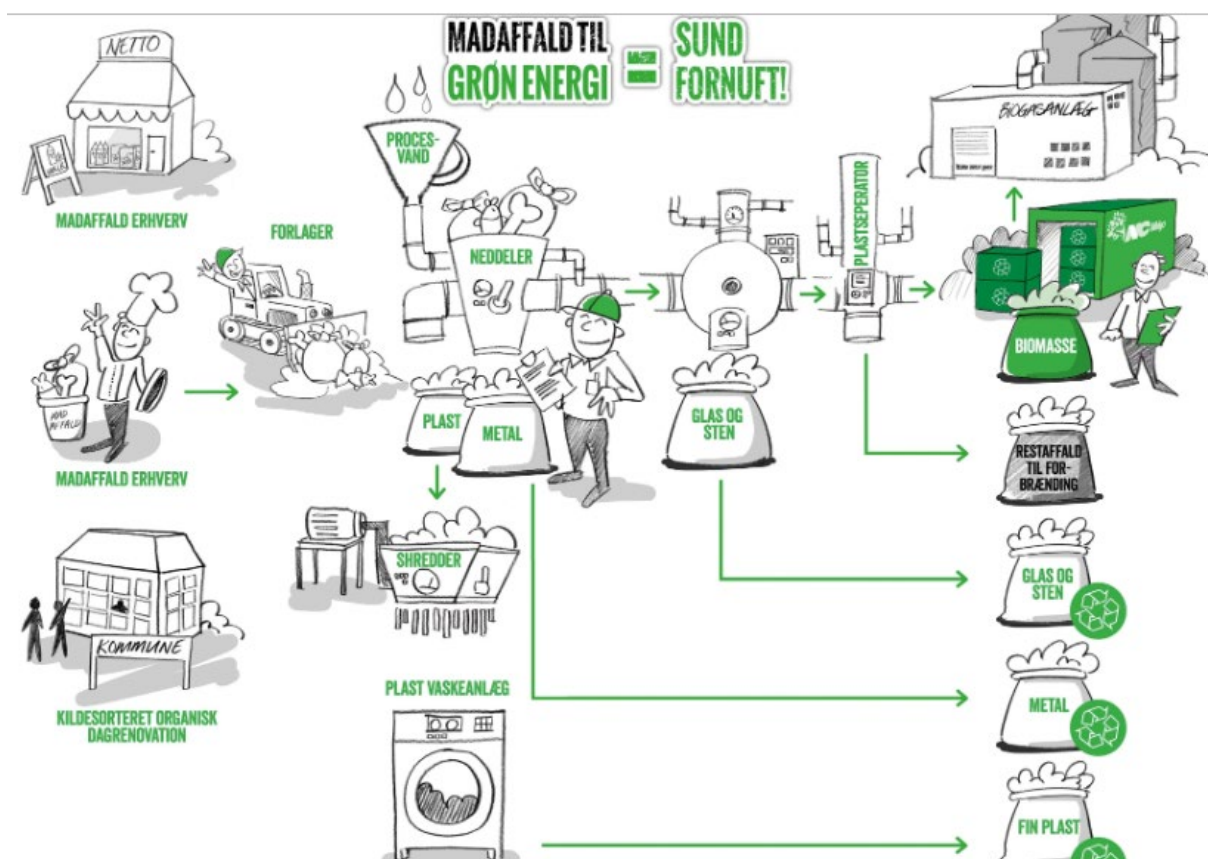
Når RTR henter mad/bioaffaldet kører de det til NC miljø's anlæg i Næstved og her bliver det forbehandlet. Herefter sendes det til en af de aktive fabrikker, der omdanner organisk affald til biomasse; Holsted (Mellem Vejen og Esbjerg) og Heden, syd for Odense.

De beskriver det sådan her (se tegning nedenfor):

1. Når vi modtager affald fra en kunde bliver det læsset ud på gulvet og bliver grov sorteret med gummiged – så vi får sorteret det fra som ikke er organisk madaffald.
2. Herefter læsses det op i store processkar. Her bliver det mekanisk sorteret så glas, metal og plastik forsvinder fra det færdige produkt.

Bilag 2

3. Der tilsættes vand i processen. Alt vand bliver genbrugt så i vores produktion har vi ikke kloakker/spildevand, så miljøet bliver også skånet i den proces.
4. Det frasorterede plastik bliver vasket rent for pulp og kan derfor bruges som genbrugsplastik. Glasset bliver genbrugt. Metallet bliver kørt til metalskrot hvor det her bliver genbrugt. Det affald der er grovsorteret fra inden det kommer i proces bliver sendt til forbrænding.
5. Den færdige biomasse (pulp) bliver pumpet direkte til biogasanlægget via et rørsystem direkte fra vores produktion hvilket også skåner miljøet. De Biogasanlæg som ikke er direkte forbundet med vores produktion modtager pulp med en stor tankbil.
6. Når biogasanlægget har afgasset og opvarmet pulpen (blandet med det biogasanlægget modtager direkte fra landmænd) så bliver det kørt tilbage til landmanden, som bruger det som lugtfrit gødning til markerne.

Hvorfor gør vi det?

Når vi får biogas og bioethanol fra madaffaldet sparer på vi olie, naturgas og benzin til opvarmning af bygninger og brændstof til vores biler. Vi skåner klimaet for CO₂-udledning, da biogas og ethanol fra bioaffaldet afgiver meget lidt CO₂. Udover gas får vi naturgødning som biprodukt, der er sundere for vores miljøet end gylle.

Hvad hører til plastaffald til Rabalder?

Denne beholder må fyldes med krus af plast. I år vil vi kun indsamle det plast til genanvendelse, hvor der står PP i bunden af kruset. Alt andet plast (fx PET, PS eller et 1 eller 6 i bunden) skal i restaffald. Bioplast også skal i rest, da de fleste anlæg i Danmark endnu ikke genbruger bioplast, og det skal ikke blandes med PP plast.

Hvor kommer plastaffaldet hen?

I år samler vi denne type plastkrus sammen og platen bliver sendt til genanvendelse, da det er rent plast. Platen bliver lavet til granulat, der vil blive smeltet om til andre plastting, som skåle, tallerkner mm.

Hvorfor gør vi det?

Når vi genbruger plast, sparer vi både olie og energi, hvilket er godt for miljøet. Man skal bruge to kilo olie til at lave et kilo plast. Men for at man kan genbruge platen, skal plasttyperne sorteres fra hinanden, da der findes mange typer plast og ikke alle kan genanvendes i en enkelt maskine, men skal igennem flere processer.

Hvad hører til pant/flasker og dåser?

Denne beholder må fyldes med alle slags flasker og dåser til drikkevarer. Både dem med pantmærke på og dem uden. Efter Rabalder bliver dåser og flasker sorteret af de lokale foreninger i hhv. dåser og flasker med pant, metaldåser uden pant, plastflasker uden pant og glasflasker uden pant. Flasker og dåser uden pant bliver afleveret videre som hhv. metal, rest og glasaffald.

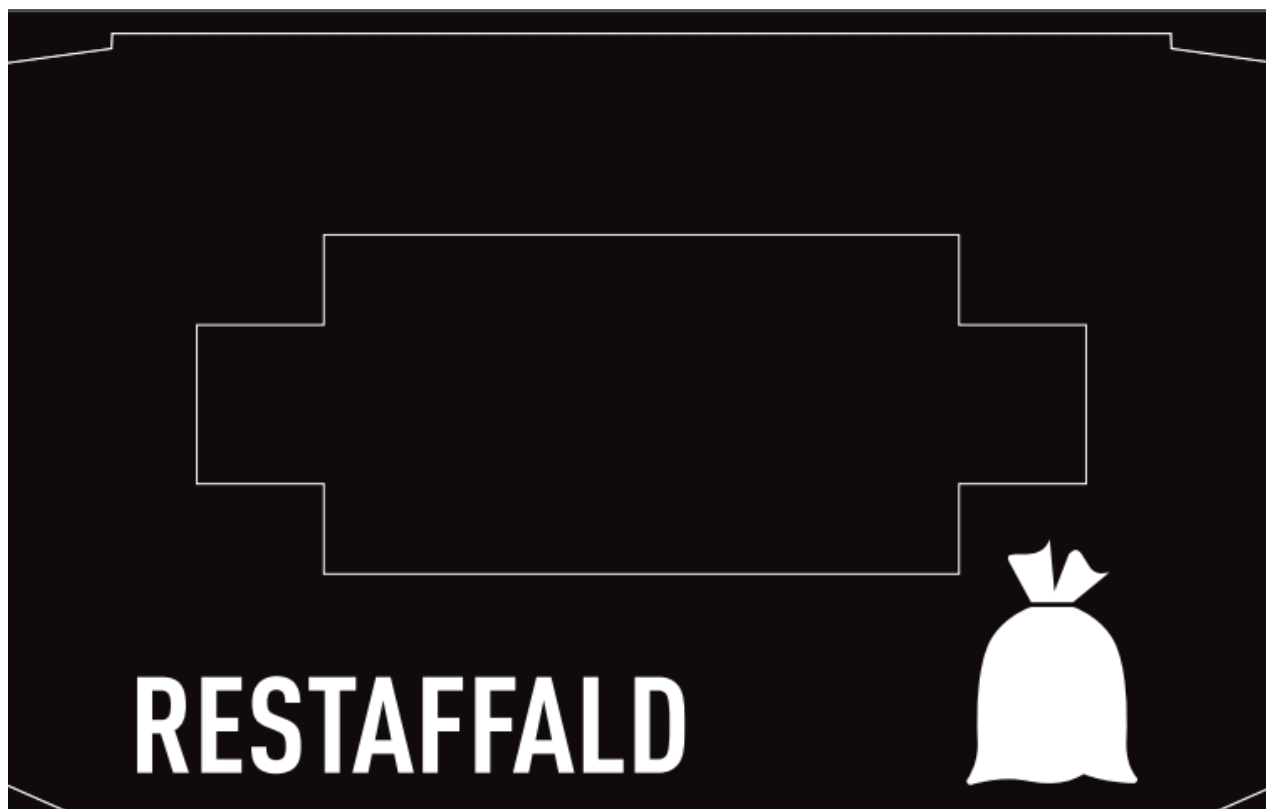
Hvor kommer panten hen?

Panten er penge værd og skal afleveres til en af pantstationerne. Her modtager butikken panten og udbetaler pengene. Dansk Retur System kommer herefter til butikken for at hente flasker og dåser. Glasflasker og dåser bliver omstøbt til nye glasflasker og dåser. Nogle øl i glasflasker og sodavandflasker i plast bliver vasket og genbrugt direkte, hvis det er i god stand.

Hvorfor gør vi det?

Ved at aflevere flasker og dåser med pant til Dansk Retur System bliver materialerne beholdt i et lukket system, hvor de kan genanvendes igen og igen uden at miste værdi.

Hvad hører til restaffald?

Denne beholder må fyldes med affald, der ikke kan komme i de andre tre beholdere. Dvs. paptallerkner, papirtallerkner, blød folie, beskidte servietter, balloner, plastaffald som ikke er PP/2/5/ HDPE, folie og blødt plast, chips-, slik- og ispapir.

Hvis gæster gerne vil smide en af disse ting ud, som også har værdi, så prøv at få det i 'ekstra-kassen' og ikke i restaffald:

- rent papir fx programmer/ flyers
- glas fra andet end flasker med drikkevarer
- metal fra andet end dåse med drikkevarer
- pap

Hvis gæster gerne vil smide en af disse ting ud, som er farlige for miljø, så hjælp også med til at få det i 'ekstra-kassen':

- lighter, spraydåser, maling

Hvor kommer restaffaldet hen?

Når renovatøren RTR har hentet restaffaldet bliver det kørt ud til ARGOs anlæg og brændt i en af de store ovne, hvor det bliver omsat til fjernvarme.

